

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 7. februar 2020

Sag 60/2019

A

mod

Repay Finance A/S (tidligere Turbolån Danmark A/S)

(advokat Morten Schwartz Nielsen)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Fogedretten i Roskilde den 9. november 2017 (FS 22-7068/2017) og af Østre Landsrets 7. afdeling den 11. januar 2019 (B-648-18).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Jon Stokholm, Oliver Talevski og Jan Schans Christensen.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om stadfæstelse af fogedrettens afgørelse og hjemvisning af sagen til indkæredes opgørelse af sit krav i henhold til afgørelsen.

Indkærede, Repay Finance A/S, har principalt nedlagt påstand om afvisning, subsidiært stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Ved gældsbrief af 18. december 2016 optog A et lån på nettet hos Repay Finance A/S med en hovedstol på 4.000 kr. Lånet skulle afdrages over fire gange med første betaling den 16. januar 2017. Det fremgår af lånebetingelserne, at renten var fastsat til 18 % pr. måned, og at lånet ved misligholdelse forrentes med en årlig nominel rente på 37 % pålagt pr. dag, svarende til 0,10 % pr. dag. ÅOP (årlige omkostninger i procent) var opgjort til 759,79 %.

A valgte at tilmelde sit betalingskort til lånet, og han bekræftede at have læst, forstået og godkendt lånedokumentet og de generelle lånevilkår. Lånet blev bevilliget og udbetalt den 19. december 2016. A betalte alene det første afdrag på gælden, og lånet blev den 1. april 2017 anset for misligholdt og overdraget til inkasso. Inkassofirmaet fremsendte den 14. juni 2017 en fogedrekvisition til Fogedretten i Roskilde med anmodning om assistance til inddrivelse af Repay Finances pengekrav mod A.

Ved kendelse af 9. november 2017 fremmede fogedretten Repay Finances fordring til udlæg for hovedstolen med tillæg af en årlig rente på 18 % og sædvanlige inkassoomkostninger. I fogedrettens begrundelse hedder det:

”Retten lægger til grund, at sagen, der vedrører indgåelse af en kreditaftale med en forbruger om et pengelån, er omfattet af såvel kreditaftalelovens som rentelovens bestemmelser.

Efter kreditaftalelovens § 4, nr. 9) defineres de årlige omkostninger i procent (ÅOP) som de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb eventuelt omfattende omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4. De årlige omkostninger i procent svarer på årsbasis til nutidsværdien af alle fremtidige eller eksisterende forpligtelser i form af udnyttede kreditmuligheder, tilbagebetalinger og omkostninger, der er aftalt mellem kreditgiveren og forbrugeren udregnet efter en matematisk formel, der i koncentreret form skal fortælle forbrugeren, hvad tilbuddet eller kreditaftalen økonomisk er udtryk for.

Det fremgår af de oplysninger Turbolån Danmark A/S har givet i det standardiserede forbrugerkreditoplysningsskema, at kreditrenten er identisk med de årlige omkostninger i procent (ÅOP). Der er således ikke andre omkostninger end kreditrenten med tillæg af renters rente, der er lagt ind under ÅOP.

Turbolån Danmark A/S har endvidere selv angivet under hvilke betingelser, kreditrenten henholdsvis ÅOP er gældende, og de er opfyldt, bortset fra, at A ikke betalte afdragene rettidigt. Selvom Turbolån Danmark A/S har valgt at nedsætte morarenten i misligholdelsestilfældene, kan retten ikke give selskabet medhold i synspunktet om, at kreditrenten/ÅOP rettelig udgør 50-60 % årligt. Den omstændighed, at der ikke opkræves stiftelsesgebyr, kan ikke føre til et andet resultat, idet retten finder, at långiver har kompenseret herfor ved den meget høje rente.

Retten finder endvidere, at en rente på en kassekredit på 759,79 % årlig, der er ensidigt fastsat af långiver, og som markant afviger fra det almindelige renteniveau i samfundet, er endog særdeles urimelig, også selvom det er et usikret lån, jf. kreditaftalelovens § 22.

Renten skal herefter nedsættes til, hvad der skønnes rimeligt. Efter det generelle renteniveau for kassekreditter uden sikkerhed, og da der er en formodning for, at A optog lånet i den tro, at kreditrenten var 18 % årligt, nedsættes renten til dette niveau.

Morarenten nedsættes herefter ligeledes til 18 % årligt, jf. rentelovens § 7, stk. 3.”

Repay Finance kærede fogedrettens kendelse til Østre Landsret, som ved kendelse den 11. januar 2019 ophævede fogedrettens afgørelse og hjemviste sagen til fogedretten til fremme i henhold til fogedrekvisitionen med tillæg af efterfølgende renteomkostninger. I landsrettens begrundelse hedder det bl.a.:

”Den omhandlede låneaftale er omfattet af lov om kreditaftaler. Spørgsmålet er herefter, om den rentesats, der skal betales som vederlag for lånet, er urimelig og derfor skal nedsættes til, hvad der skønnes rimeligt efter kreditaftalelovens § 22.

Repay Finance A/S har under sagen gjort gældende, at A i medfør af låneaftalen alene skal betale 18 % pr. måned af gælden i perioden fra 19. december 2016 til 1. april 2017, og at gælden herefter tilskrives 37 % i rente p.a., til betaling sker.

På baggrund af oplysningerne i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport fra 2015 og det i øvrigt under sagen fremkomne lægges det til grund, at en kreditrente på 18 % pr. måned for et lån med en løbetid på 4 måneder svarer til markedsprisen på området, og der er ikke under sagen fremlagt oplysninger, der giver tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at en kreditrente af en sådan størrelse overstiger det rimelige, når der er tale om et lån med kort løbetid.

Tilsvarende er der ikke under sagen fremlagt oplysninger, der giver grundlag for at fastslå, at en morarentesats på 37 % p.a. overstiger det rimelige.

Landsretten finder i den forbindelse ikke, at spørgsmålet om rentevilkårenes rimelighed kan afgøres på grundlag af lånets ÅOP, som alene er en beregningsmodel til sammenligning af lån med samme løbetid.

På denne baggrund finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at kredit- og morarenten, som er benyttet ved beregning af Repay Finance A/S’ tilgodehavende i rekvisition af 14. juni 2017, væsentligt overstiger det rimelige.

Herefter, og da det af A i øvrigt anførte ikke kan føre til et andet resultat, tages Repay Finance A/S’ påstand til følge.”

As gæld til Repay Finance blev betalt den 2. maj 2019. Der foreligger ikke oplysning om, at betalingen skete med forbehold om tilbagesøgning, eller at der i øvrigt var knyttet vilkår til betalingen. Ved brev af 27. september 2019 til Højesteret meddelte As daværende advokat,

Carsten Brix, at han ikke kunne få kontakt til A, og at han udtrådte af sagen. A er ikke efterfølgende fremkommet med bemærkninger i sagen.

Anbringender

A har til støtte for sin påstand anført navnlig, at Repay Finance ikke har dokumenteret med hvilken årlig rentesats rentebeløbet er opgjort, eller hvorledes dette er beregnet. Det er endvidere ikke dokumenteret, hvilke årlige omkostninger i procent (ÅOP), der gøres gældende.

Det kan lægges til grund, at der ikke er andre omkostninger end kreditrenten med tillæg af renters rente, der er lagt ind under ÅOP. En årlig rente på lånet til 759,79 % er særdeles urimeligt, idet denne rentesats ensidigt er fastsat af Repay Finance og markant afviger fra det almindelige renteniveau i samfundet. Det er i den forbindelse uden betydning, at der er tale om et usikret lån.

Der er i kreditaftalelovens § 22 hjemmel til at nedsætte et beløb, som en forbruger skal betale, bl.a. omkostninger, hvis dette findes urimeligt, og en rente på 759,79 % kan tilsidesættes i medfør af aftalelovens § 36.

Kreditrenten og morarenten kan passende sættes til 18 % årligt.

Repay Finance A/S har til støtte for den principale påstand anført navnlig, at gælden, der ligger til grund for kæremålet, er blevet betalt, og at kæremålet derfor skal afvises, da der ikke er den fornødne retlige interesse i en afgørelse.

Repay Finance har til støtte for den subsidiære påstand anført navnlig, at sagen alene omhandler, hvorvidt den ubestridt aftalte rentesats må anses for at være urimelig som vederlag. Bevisbyrden for, at lånet har en urimelig rentesats, er ikke blevet løftet.

Lånet afviger ikke fra markedsnormerne, og den pågældende rente er ikke udtryk for et urimeligt vederlag for et lån med en aftalt kortere løbetid uden stiftelsesomkostninger og er ikke i strid med kreditaftaleloven eller rentelovens præceptive bestemmelser. A har ved lånets optagelse modtaget alle nødvendige og tilstrækkelige oplysninger til at kunne vurdere omkostningerne forbundet med låneoptagelsen.

ÅOP og en aftalt rente er ikke det samme. Renten er alene et af elementerne i beregningen af ÅOP. En beregnet ÅOP kan matematisk være identisk med en rente, hvis der ikke er aftalt andre beløb, som skal betales.

ÅOP på lånet er opgjort til 759,79 %, men det er ikke muligt rent faktisk at opnå den forrentning på lånet. Det er kun et abstrakt udtryk for, hvad der rent teoretisk ville ske med lånet, hvis man valgte at udstrække forrentningen over et helt år, uden at lånet blev indfriet eller misligholdt forinden årets udløb, hvilket ikke var tilsigtet med lånet. Det opkrævede rentebeløb er alene blevet højt, grundet As misligholdelse af låneaftalen. Forrentningen på lånet viser tillige, at der ikke er tilskrevet rente med en ÅOP på 759,79 %, men effektivt kun et væsentligt mindre beløb.

En långiver kan aftale en kreditrente for ydelsen af et lån, og der foreligger en sådan aftale i dette lånedokument, hvor lånet forrentes med 18 % pr. måned. Repay Finance har endvidere ret til at fastholde en aftalt kreditrente, også efter en misligholdelse, jf. rentelovens § 7, stk. 3. Der er ikke opnået en rente, som afviger fra markedsforholdene, eller som i øvrigt er opnået som udtryk for udnyttelse eller på baggrund af As manglende indsigt.

Højesterets begrundelse og resultat

A optog den 18. december 2016 et lån på 4.000 kr. hos Repay Finance A/S. Der er efterfølgende opstået tvist om, hvorvidt rentevilkårene på lånet er urimelige og derfor skal nedsættes, jf. kreditaftalelovens § 22.

A har betalt sin gæld til Repay Finance den 2. maj 2019. Der foreligger ikke oplysning om, at betalingen skete med forbehold om tilbagesøgning, eller at der i øvrigt var knyttet vilkår til betalingen. Efter afgivelse af kæreskrift meddelte As daværende advokat, Carsten Brix, at han ikke kunne få kontakt til A, og at han udtrådte af sagen. A er ikke efterfølgende fremkommet med bemærkninger i sagen.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at der ikke længere er en konkret, aktuel retstvist mellem parterne, og Højesteret afviser derfor sagen.

Thi bestemmes:

Kæremålet afvises.

Ingen af parterne skal betale kæremålsomkostninger for Højesteret til den anden part.